EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2012 07 31
COM(2012) 433 final

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

Statybų sektoriaus ir šio sektoriaus įmonių tvaraus konkurencingumo strategija

{SWD(2012) 236 final}

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

Statybų sektoriaus ir šio sektoriaus įmonių tvaraus konkurencingumo strategija

1. ĮŽANGA

Statybų sektorius turi didelės reikšmės Europos ekonomikai. Jis sukuria beveik 10 % BVP ir 20 mln. darbo vietų, daugiausia mažose ir labai mažose įmonėse. Statybų sektorius yra pagrindinis tarpinių produktų (žaliavų, cheminių medžiagų, elektros ir elektroninės įrangos ir kt.) ir susijusių paslaugų vartotojas. Dėl savo svarbos ekonomikai statybų sektoriaus veiklos rezultatai gali turėti didelės įtakos visos ekonomikos raidai.

Statybos darbų kokybė taip pat turi tiesioginį poveikį europiečių gyvenimo kokybei. Jau nekalbant apie tai, kad pastatų energinis naudingumas ir efektyvus išteklių naudojimas gaminant, transportuojant ir naudojant produktus, skirtus pastatų bei infrastruktūros objektų statybai, daro didelę įtaką energetikai, klimato kaitai ir aplinkai.

Statybos bendrovių konkurencingumas yra svarbus ne vien tik dėl savo poveikio ekonomikos augimui ir užimtumui apskritai, bet ir todėl, kad leidžia užtikrinti šio sektoriaus tvarumą.

Jeigu kai kuriose perspektyviose šio sektoriaus srityse, kaip antai pastatų renovacija ir infrastruktūros plėtra, veikla būtų vykdoma intensyviau, ją skatinant atitinkamomis paklausos ir investicijų didinimo politikos priemonėmis, šiame sektoriuje galėtų būti sukurta daug naujų darbo vietų[1]. Taigi, kad statybų sektorius atlieka svarbų vaidmenį įgyvendinant pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją „Europa 2020“. Be to, Komisijos komunikate dėl „Energetikos veiksmų plano iki 2050 m.“[2] nurodyta, kad pertvarkant ES energetikos sistemą labai svarbu, kad nauji ir esami pastatai energiją naudotų efektyviau.

Tvarus statybų sektorius atlieka svarbų vaidmenį siekiant ilgalaikio ES tikslo – 80–95 proc. sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Remiantis Konkurencingos mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos sukūrimo iki 2050 m. planu[3], ekonomiškai efektyvus statybų sektoriaus indėlis sumažinant išmetamų dujų kiekį sudarys apie 40–50 proc. 2030 m. ir apie 90 proc. 2050 m. Reikiamos investicijos iš esmės prisidėtų prie Europos statybų sektoriaus konkurencingumo. Taip pat šiam sektoriui tenka svarbus vaidmuo prisitaikant prie klimato kaitos ir užtikrinant atsparumą stichinėms bei žmogaus sukeltoms nelaimėms – jis pritraukia nuo nelaimių apsaugotų ilgalaikių investicijų.

Tačiau statybų sektoriuje susiduriama su įvairiomis struktūrinėmis problemomis – daugelyje bendrovių trūksta kvalifikuotų darbuotojų, jaunimą ne itin vilioja šio sektoriaus darbo sąlygos, jame mažos galimybės diegti naujoves ir išplitęs nedeklaruojamas darbas. Žvelgiant plačiau, galima išskirti tris šiai pramonės šakai šiuo metu būdingus bruožus.

---

1 Numatoma, kad iki 2020 m. šiame sektoriuje galėtų būti sukurta 275 000 naujų darbo vietų. CEDEFOP *Skills, Demand and Supply*, 2010 m., 96 psl., http://www.cedefop.europa.eu/en/Files/3052_en.pdf .

2 COM(2011) 885/2.

3 COM(2011) 112.

Pirma, statybų sektorius yra vienas labiausiai nuo finansų ir ekonomikos krizės nukentėjusių sektorių (2008 m. sausio mėn.–2011 m. lapkričio mėn. ES–27 statybos ir infrastruktūros darbų apimtis sumažėjo 16 %[4]). Antra, didėja konkurencija su ne Europos bendrovėmis ne tik tarptautinėse rinkose, bet ir vidaus rinkoje, ypač vykdant infrastruktūros projektus. Tokia išorės konkurencija ne visuomet grindžiama sąžiningumu; ES bendrovių sąnaudos dažnai būna gerokai didesnės nei ne Europos bendrovių. Galiausiai, iškilę energetikos ir aplinkosaugos klausimai į bendrovių veiklą įnešė dinamiškumo ir paskatino rastis įvairias viešojo sektoriaus iniciatyvas, smarkiai nulėmusias rinkos konkurenciją. Statybos bendrovės jau padarė didelę pažangą, tačiau ES klimato, energetikos ir aplinkosaugos tikslams pasiekti reikės didelių pokyčių, prie kurių sektoriui bus sunku prisitaikyti be tinkamos paramos politikos.

Šiame komunikate įvardijami pagrindiniai sektoriaus sunkumai laikotarpiu nuo dabar iki 2020 m., susiję su investicijomis, žmogiškuoju kapitalu, aplinkosaugos reikalavimais, reglamentavimu ir galimybe patekti į rinkas, ir šiuo tikslu siūlomos iniciatyvos sektoriui paremti. Pažymėtina, kad trumpuoju laikotarpiu reaguojant į krizę būtina skatinti šio sektoriaus augimą ir darbo vietų kūrimą jame. Ilguoju laikotarpiu siekiant įveikti šios pramonės šakos sunkumus, reikės imtis Europos lygmens suderintų ir koordinuotų veiksmų, kad geriau veiktų vertės grandinė, ypač plėtojant savanoriškas privataus ir viešojo sektorių partnerystes, o prireikus sukuriant tinkamą reglamentavimo sistemą.

2. DABARTINĖ PADĖTIS IR SVARBIAUSI UŽDAVINIAI

Dėl atskirų statybų sektoriaus atšakų veiklos įvairovės jose skirtingai sprendžiami sociologiniai ir ekonominiai, organizaciniai, kultūriniai ir technologiniai uždaviniai, skirtingai prisitaikoma prie naujų taisyklių ir pasinaudojama rinkos galimybėmis.

Tam tikri pasaulinio masto uždaviniai gali tapti tvaraus augimo vidutiniu laikotarpiu akstinu, jeigu jiems spręsti tinkamų priemonių bus imtasi dabar. To siekiant galėtų būti sukurta įvairių paslaugų, skirtų spręsti tokius klausimus, kaip antai sveikata ir sauga, energijos vartojimo efektyvumas, ekologiška statyba, atsparumas nelaimėms, patalpų mikroklimatas, atliekų pakartotinis naudojimas/regeneravimas/perdirbimas ir gamyba pagal užsakymą. Tinkamai įveikus šiuos sunkumus galėtų atsirasti naujų rinkos galimybių.

2.1. Bendras makroekonominis klimatas

Finansų krizė itin paveikė statybų sektorių: smarkiai sumažėjo paklausa, visų pirma privataus gyvenamojo būsto rinkoje, bet taip pat ir kitose rinkose, pvz., infrastruktūros rinkoje. Atskirose valstybėse narėse tendencijos skiriasi. Kai kuriose šalyse sprogęs nekilnojamojo turto burbulas buvo vienas iš veiksnių, nulėmusių toliau smarkiai mažėjančią šio sektoriaus veikla[5]. Kitose šalyse šis sektorius patiria sunkumų dėl susitraukusių kreditų rinkų. Dėl krizės apribojus viešojo sektoriaus išlaidas, infrastruktūros darbams skiriamų investicijų irgi sumažės.

Kai kurios šalys, reaguodamos į krizę, nukreipė investicijas į **atgaivinimo priemonių rinkinius**, apimančius išankstines investicijas į infrastruktūros projektus, naujai statybai ir

---

4 2011 m. lapkričio 17 d. Eurostato pranešimas spaudai Nr. 169/2011.

5 Pvz., pagal darbo dienas pakoreguotas produkcijos apimties indeksas nuo 2007 m. I ketvirčio iki 2011 m. II ketvirčio Ispanijoje sumažėjo 49 %, o Airijoje – 76 %. Šaltinis: Eurostatas.

(arba) pastatų renovacijai taikomą sumažintą PVM, lengvatines palūkanų normas už hipotekos paskolas ir pan. Tačiau sektoriaus konkurencingumui ilgalaikio poveikio turės tik tos politinės priemonės, kuriomis siekiama atnaujinti įgūdžius ir kvalifikaciją, diegti naujoves ir plėtoti ekologišką ekonomiką. Tai rodo, kad būtina sukurti tokią politiką, kuri trumpuoju laikotarpiu skatintų augimą ir užimtumą, o ilguoju – statybų sektoriaus restruktūrizavimą.

2.2. Vertės grandinės veiklos rezultatai

ES statybų sektoriaus rinkos ir pats sektorius yra **labai susiskaidęs**, jame veikia daug labai mažų įmonių, smarkiai skiriasi sektoriaus veiklos rezultatai atskirose valstybėse narėse ir nepaprastai sunku skleisti gerąją patirtį. Dėl geresnės vertės grandinės integracijos padidėtų bendradarbiavimo teikiama nauda inovacijų srityje.

Vis labiau bus juntamas **kvalifikuotos darbo jėgos poreikis** vykdant darbus statybos vietoje, kiek mažesnį poreikį pajus ir statybos produktų gamintojai. Be to, reikės rasti pamainą daugeliui kvalifikuotų žmonių, kurie iki 2020 m.[6] išeis į pensiją ir kurie sudaro apie 2/3 visų statybų, pramonės ir transporto sektorių darbuotojų. Tai, kad nuolat trūksta kvalifikuotos darbo jėgos, paaiškintina tuo, kad, pirma, šis sektorius ne itin vilioja jaunimą, ir, antra, reikia vis daugiau darbuotojų, turinčių specialią kvalifikaciją, kurią sunku įgyti pagal švietimo ir mokymo programas (ar darbo rinkoje). Pereinant prie efektyviai išteklius naudojančios mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos statybų sektoriuje irgi įvyks didelių struktūrinių pokyčių. Statybų sektorius turės prisitaikyti prie šių pokyčių ir numatyti, kokių įgūdžių ir gebėjimų turintys darbuotojai bus reikalingi. Tai ypač svarbu rengiant darbuotojus beveik nulinės energijos pastatų statybai, nepriklausomai nuo to, ar darbai bus susiję su naujais ar renovuotais pastatais. Norint diegti didelio poveikio technologijas ir lanksčiai organizuoti darbą, statybų sektoriaus darbuotojams reikės naujų įgūdžių ir kvalifikacijos.

Išlaidos moksliniams tyrimams ir inovacijoms sektoriuje išlieka gana mažos palyginti su visu pramonės sektoriumi. Tai paaiškintina tuo, kad statybos bendrovėms reikia gausios darbo jėgos ir jos labiausiai suinteresuotos, kaip praktiškai pritaikyti kitų sričių technologinius laimėjimus. Šiame sektoriuje greičiausiai bus intensyviau vykdomi moksliniai tyrimai ir sparčiau diegiamos inovacijos siekiant spręsti didelio žaliavų (pvz., metalų mineralų ir nemetalų mineralų, cheminių medžiagų ir medienos) suvartojimo ir susidarančio didelio atliekų kiekio problemas. Be to, pramonės sektorius sukuria vis daugiau medžiagų, kurias lengviau surinkti ir panaudoti pakartotinai, ir sistemų ar statybos sprendinių, leidžiančių lengviau išmontuoti statybinę įrangą ir pakartotinai panaudoti įvairias medžiagas. Tokios sektoriaus pastangos atitinka Statybos produktų reglamente nurodytą pagrindinį naują reikalavimą, susijusį su tvariu gamtinių išteklių naudojimu, ir Žaliavų iniciatyvą, nes surenkant ir apdorojant atliekas, visų pirma pakartotinai naudojant atliekose esančias vertingas medžiagas arba jas regeneruojant iš atliekų, gali būti įgyjama gerosios patirties ir vykdant šią veiklą remiami moksliniai tyrimai, skirti ieškoti ekonominių paskatų perdirbti atliekas ar jas regeneruoti. Tačiau ES ir nacionalinės iniciatyvos turėtų skatinti sparčiau įsisavinti naujoviškus sprendimus ir geriausią praktiką.

---

[6] CEDEFOP *Skills, Demand and Supply*, 2010 m., 93 psl., http://www.cedefop.europa.eu/en/Files/3052_en.pdf .

2.3. Mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomika

Nauja redakcija išdėstytoje Pastatų energinio naudingumo direktyvoje[7] nurodyta, kad statybų sektoriaus laukia vienas didžiausių sunkumų – pradėti statyti beveik nulinės energijos pastatus[8]. Rinka turi keletą metų, kad galėtų pasiruošti, tačiau paramos reikia visiems rinkos dalyviams nuo viešųjų įstaigų (kurios turi atlikti įgyvendinimo darbą prieš dvejus metus) iki statybos bendrovių, projektuotojų, užsakovų ir pan. Finansavimo struktūros sudarymo, viešojo pirkimo, švietimo ir rinkodaros srityse irgi turės įvykti atitinkamų pokyčių.

Nors **mažai energijos vartojančių pastatų** ir daugėja, persilaužimas šioje srityje dar neįvyko ir sunkiai sekasi efektyviau vartoti energiją ir integruoti atsinaujinančius energijos išteklius. Tokį persilaužimą pasiekti būtų lengviau užtikrinus reglamentavimo sistemos įgyvendinimą ir tinkamą mokesčių politiką.

Esamų pastatų renovacijos srityje taip pat reikia dėti daugiau pastangų energijai taupyti. Be to, esamų pastatų kapitalinių renovacijų skaičius santykinai nedidelis. Todėl Konkurencingos, darnios ir saugios energetikos strategijoje[9], Konkurencingos mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos sukūrimo iki 2050 m. plane[10] ir Energetikos veiksmų plane iki 2050 m.[11] pabrėžiama, kad pastatų, ypač renovuotinų, srityje dar nepakankamai daug nuveikta – laukia tolesni darbai.

Dėl **transporto infrastruktūros** aplinkai daromas didelis poveikis, sunaudojama daug energijos bei žaliavų ir susidaro didelis kiekis atliekų. Siekiant tvaresnės Europos, infrastruktūros tinklų vaidmuo turi būti nepaprastai svarbus.

2.4. Statybos bendrovių konkurencija Europos Sąjungoje ir tarptautinėse rinkose

Pradėjus taikyti viešojo pirkimo direktyvas, įgyvendinti Paslaugų direktyvą ir priėmus Europos projektavimo ir statybų standartus (Eurokodus) konkurencijos sąlygos ES rinkose pagerėjo. Tačiau ES bendrovėms ne visada sudaromos galimybės konkuruoti vienodomis sąlygomis, visų pirma su **ne Europos bendrovėms**, kurioms dažnai taikomi švelnesni socialiniai ir aplinkosaugos reikalavimai ir kurios gauna valstybės pagalbą. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad ES bendrovės ir ne ES bendrovės dėl viešojo pirkimo sutarčių galėtų konkuruoti vienodomis sąlygomis nesumenkinant ES socialinės ir aplinkosaugos srities laimėjimų.

Padėtis **tarptautinėse rinkose** – dar sudėtingesnė. Pramonės sektorius dažnai susiduria su rimtais sunkumais ne tik techniniu požiūriu, bet ir atsižvelgiant į konkurencijos sąlygas kitose šalyse, pvz., Kinijoje, dėl to į šias rinkas sunkiau patekti. Kadangi, kaip numatoma, Europos statybos rinkos augs lėčiau nei besiformuojančios rinkos, reikės nuolat intensyviau plėtoti šio sektoriaus veiklą pasaulio mastu. ES statybos bendrovėms yra svarbu, kad trečiosios šalys atvertų savo rinkas ir ES bendrovės galėtų varžytis dėl sutarčių. ES turėtų imtis aktyvesnio vaidmens siekdama užmegzti derybas su ne ES šalimis dėl tolesnio komercinių rinkų ir

---

7 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo.

8 Daugiau informacijos apie susijusias nuostatas pateikiama Direktyvos 2010/31/ES 2 straipsnio 2 punkte ir 9 straipsnyje.

9 COM(2010) 639 galutinis.

10 COM(2011) 112 galutinis.

11 COM(2011) 885 galutinis.

viešojo pirkimo rinkų atvėrimo, tirti galimą diskriminacinę viešojo pirkimo praktiką ir pradėti konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis patekimo į rinką ginčams spręsti.

3. TVARAUS EUROPOS STATYBŲ SEKTORIAUS KONKURENCINGUMO STRATEGIJA

Siekiant įveikti nurodytus svarbiausius sunkumus buvo parengta ateinančio dešimtmečio Europos strategija. Ji skirta pačių statybų sektoriaus bendrovių parengtoms strategijoms papildyti siekiant padidinti jų konkurencingumą ir spręsti socialines problemas.

Šioje strategijoje daugiausia dėmesio skiriama penkiems pagrindiniams tikslams: a) skatinti kurti investicijoms palankias sąlygas; b) gerinti statybų sektoriaus žmogiškųjų išteklių bazę; c) efektyviau naudoti išteklius, didinti aplinkosauginį veiksmingumą ir verslo galimybes; d) stiprinti statybos vidaus rinką; e) gerinti ES statybos bendrovių konkurencingumą pasaulio mastu. Kiekvienas tikslas apima pagrindinius probleminius aspektus, pvz., investicijoms palankių sąlygų reikia norint skatinti augimą, mokslinius tyrimus bei inovacijas ir mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomiką. Dar reikalinga patikima žmogiškųjų išteklių bazė, kad vertės grandinė būtų veiksmingesnė ir būtų galima priimti naujovėmis grindžiamus sprendimus, ypač skirtus mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikai. Viena vertus, pagal šią strategiją siūlomos rekomendacijos, kuriomis vadovaujantis būtų galima trumpuoju ir vidutiniu laikotarpiu spręsti statybų sektoriui iškilusias ekonomikos ir užimtumo problemas. Kita vertus, joje pateikiama keletas rekomendacijų, kaip būtų galima užtikrinti ilgalaikį sektoriaus konkurencingumą.

3.1. Investicijoms palankių sąlygų kūrimas

Pastatų renovacija ir transeuropinių tinklų projektai gali sugrąžinti augimą statybų sektoriuje ir tuo pačiu padėti siekti Europos energetikos, transporto ir sanglaudos politikos tikslų. Be to, išgujus vėlyvo apmokėjimo praktiką statybų rangovai, visų pirma amatininkų įmonės ir mažos statybos bendrovės, taps finansiškai gyvybingesnės ir turės daugiau galimybių gauti kreditą. Ilgainiui statybų sektorius turėtų pradėti diegti daugiau inovacijų, kad didėtų jo našumas, pridėtinė vertė ir visų vertės grandinę sudarančių grandžių aplinkosauginis veiksmingumas.

3.1.1. Trumpalaikės priemonės

Ypač reikėtų skatinti ***renovuoti pastatus ir prižiūrėti infrastruktūrą***, nes šioje veiklos srityje dirba didelė dalis visų statybų sektoriaus darbuotojų ir pagaminama didelė dalis sektoriaus produkcijos. Pažymėtina, kad dabartiniai pastatų renovacijos tempai[12] ir energijos efektyvumo didinimo veiksmai nėra pakankami, kad būtų pasiekti strategijos „Europa 2020“ energijos taupymo tikslai. Nustačius siūlomą tikslą, kad kasmet būtų atnaujinama 3 % centrinės valdžios pastatų[13] (padvigubintas dabartinis renovacijos tempas) ir 2 % viso pastatų fondo[14], kad būtų pasiektas sąnaudų atžvilgiu optimalus tempas, ne tik būtų lengviau siekti minėtų tikslų, bet taip pat visoje ES vietos lygmeniu būtų užtikrintas ekonomikos ir užimtumo augimas. Tačiau norint ryžtis šiems patobulinimams būtina įveikti keletą reglamentavimo, ekonominių ir finansinių kliūčių.

---

12 ES vidutinis esamų pastatų renovavimo tempas – 1,2 % per metus. .

13 Naujos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl energijos vartojimo efektyvumo kompromisinis tekstas (dar turi būti patvirtintas).

14 Efektyvaus išteklių naudojimo Europos planas, [COM(2011) 571].

Pirmiausia valstybės narės turėtų tinkamai įgyvendinti **Pastatų energinio naudingumo direktyvą**[15] ir užtikrinti jos vykdymą. Kai kurioms valstybėms narėms trūksta valios ir nepavyksta užtikrinti pastatų energijos vartojimą reguliuojančių kodeksų įgyvendinimo, todėl sunku didinti pastatų suvartojamos energijos efektyvumą ir suteikti statybų sektoriui reikiamų paskatų.

Rinkos dalyviai palankiai vertina ***fiskalines paskatas***[16] ***ir finansinės paramos priemones***, kuriomis smarkiai skatinama renovuoti esamus pastatus. Tačiau yra taikomos labai įvairios nacionalinės schemos, kurių poveikis gerokai skiriasi. Todėl galėtų būti labai naudinga keistis sukaupta patirtimi siekiant suprasti įvairius galimo poveikio aspektus, nepakankamo įgyvendinimo riziką ir nenumatytas pasekmes. Turėtų būti ieškoma būdų, kaip taikyti šias nacionalinės schemas pasinaudojant ES ir privataus sektoriaus lėšomis bei finansinėmis priemonėmis, kad bendras poveikis būtų kuo didesnis.

ES teikia paramą ir finansavimą taikant įvairius mechanizmus, o valstybės narės turėtų geriau jais pasinaudoti. ***Struktūriniai ir sanglaudos fondai*** (2007–2013 m.) gali būti naudojami ne tik visuomeninės paskirties ir komerciniams pastatams, bet ir jau pastatytiems būstams skirtoms energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančių šaltinių energijos srities investicijoms. Be to, finansų inžinerijos priemonės, pvz., JESSICA, suteikia galimybę investuoti į mažus miesto plėtros ir atnaujinimo projektus, kurie pagal įprastinius rinkos mechanizmus nebūtų finansuojami. Kapitalo fondai ir Europos investicijų banko (EIB), Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko (ERPB) ir Europos energijos vartojimo efektyvumo fondo (EEEF) paskolų garantijos kartu su galutiniams gavėjams skirtomis paramos priemonėmis projektams vystyti, pvz., ELENA, taip pat suteikia galimybių padidinti valstybės dotacijų poveikį.

Investicijos į tausiai naudojant išteklius atliekamus renovacijos darbus galėtų būti paskatintos taikant schemą, pagal kurią sukuriamos ***mažos apimties renovacijos projektams*** skirtos projektavimo, statybos ir eksploatavimo paslaugos suteikiant ***sutartimi grindžiamas garantijas dėl pastatų eksploatacinių savybių***. Šiuo rinkos segmentu ima domėtis ne tik energijos paslaugų įmonės, bet ir specializuoti maži rangovai, kurie teikdami įvairias statybos paslaugas potencialiai irgi galėtų suteikti garantijas dėl eksploatacinių savybių. Valstybės intervencinės priemonės taip pat galėtų padėti kurti tokias paslaugas, visų pirma viešojo pirkimo ir gyvenamojo būsto sektoriuose, ir draudimo produktus, kurie aprėptų techninę riziką, susijusią su garantijomis dėl eksploatacinių savybių. Visų pirma valdžios institucijos turėtų užtikrinti, kad aktyvus energijos valdymas būtų susietas su pažangių skaitiklių naudojimu renovacijos srityje.

Galiausiai, svarbu, kad statybos bendrovės per protingą laikotarpį galėtų pradėti naudoti savo pačių finansinius išteklius. Naujoje direktyvoje dėl ***pavėluoto mokėjimo***[17] pateiktos griežtesnės nuostatos, kuriomis, konkrečiai, suderinamas valdžios institucijoms nustatytas terminas, per kurį jos turi atlikti bendrovėms skirtą mokėjimą, padidinami teisės aktuose nustatyti delspinigiai už pavėluotą mokėjimą ir numatoma galimybė bendrovėms gauti išieškojimo išlaidų kompensaciją. Persvarstant ES viešojo pirkimo direktyvas, Komisija

---

15 Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo (nauja redakcija), OL L 153, 2010 6 18, p. 13.

16 Pvz., lengvatinius PVM tarifus, lengvatines palūkanų normas, CO^2 ir energijos mokesčius, tikslines subsidijas ir kt.

17 Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/7/ES dėl kovos su pavėluotu mokėjimu, atliekamu pagal komercinius sandorius (nauja redakcija), OL L 48/1, 2011 2 23.

pasiūlė, kad valstybėms narėms būtų suteikta teisė numatyti, kad subrangovai gali prašyti perkančiosios organizacijos tiesiogiai apmokėti už pagrindiniam rangovui pagal sutartį pateiktas prekes, atliktus darbus ir suteiktas paslaugas.

Komisija:

- iki 2012 m. pabaigos pateiks įvairių ES ir nacionalinių finansinių priemonių, kuriomis skatinama efektyviai vartoti energiją pastatuose, analizę, galbūt su rekomendacijomis, kaip būtų galima geriau panaudoti viešojo sektoriaus lėšas skatinant renovuoti pastatus;

- 2013 m. pateiks tebevykdomo bandomojo projekto išankstines išvadas, projektu siekiama ištirti galimybes taikyti draudimo schemas, į kurias būtų galima įtraukti sutarties įvykdymo garantijas ir tarpvalstybines paslaugas, ypač mažų statybos rangovų atžvilgiu;

- 2012 m. pradės bendrovių informavimo kampaniją dėl kovos su pavėluotu mokėjimu atliekant komercinius sandorius visose valstybėse narėse;

- 2012 m. įgyvendins su direktyva dėl pavėluotų mokėjimų susijusį bandomąjį projektą, skirtą greitai ir veiksmingai užtikrinti, kad būtų patenkinti neįvykdyti skoliniai įsipareigojimai MVĮ, vykdančioms tarpvalstybinę veiklą.

Valstybės narės raginamos:

- rengti arba stiprinti atitinkamas remonto, priežiūros ir renovacijos projektų (kuriais siekiama plataus užmojo tvarumu grindžiamų tikslų) programas, įvertinant galimybes naudoti susijusias fiskalines ir finansines priemones (lengvatinį PVM tarifą, tikslines subsidijas ir kt.) ir renovacijos projektams (kuriais siekiama plataus užmojo tvarumu grindžiamų tikslų) skirtų kreditavimo mechanizmų programas;

- skatinti naudotis finansinėmis priemonėmis ir projektų rengimo paramos schemomis, kurias siūlo struktūriniai fondai, EIB, ERPB ir EEEF mažos apimties renovacijos projektams, pagal kuriuos suteikiamos sutartimi grindžiamos garantijos dėl pastatų eksploatacinių savybių, įskaitant išankstinį struktūrinių fondų lėšų panaudojimą tausiai energiją naudojančių pastatų atveju.

3.1.2. Vidutinės trukmės ir ilgalaikės priemonės

Naujajame pasiūlyme dėl 2014–2020 m. ES sanglaudos politikos[18] dar labiau pabrėžiama, kaip svarbu remti su ES klimato ir energetikos tikslais susijusias investicijas, ir siūloma minėtu laikotarpiu tvarios energijos sričiai skirti beveik dvigubai didesnę sumą. Siūloma didelę dalį struktūrinių ir sanglaudos fondų lėšų skirti investicijoms, kuriomis siekiama pereiti prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos, ypač skatinant efektyviai vartoti energiją ir naudoti, visų pirma renovuojant pastatus, atsinaujinančius energijos šaltinius, o ateityje, energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiosios energijos srityje vykdant tikslines investicijas į miestų infrastruktūrą ir statybų sektorių, finansinių priemonių svarba greičiausiai išaugs.

[18] COM(2011) 615 galutinis.

Ekonominiu požiūriu yra itin svarbu sukurti Europos Komisijos pasiūlytą pagrindinį tinklą, leisiantį užtikrinti daugiarūšio transporto jungtis tarp ES sostinių ir kitų pagrindinių miestų, uostų, oro uostų ir kitų svarbiausių ekonominės veiklos centrų. 2011 m. spalio 19 d. Europos Komisija pateikė naują priemonių rinkinį, kurio paskirtis – sukurti palankias sąlygas ***transeuropiniam transporto tinklui (TEN-T)*** plėtoti. Šį rinkinį sudaro atnaujintos gairės dėl transeuropinio transporto tinklo, Europos infrastruktūros tinklų priemonė, kuriai iš viso skirta 50 mlrd. EUR, ir pasiūlymas dėl ankstyvo projektų obligacijų panaudojimo dalyvaujant Europos investicijų bankui.

Siekiama, kad ne vėliau kaip iki 2050 m. gruodžio 31 d. būtų sukurtas visuotinis tinklas, o prioritetinis pagrindinis tinklas turėtų būti sukurtas iki 2030 m. gruodžio 31 d. Su pagrindinio tinklo koridoriais, dėl kurių 2011 m. spalio 19 d. Europos Komisija pateikė pasiūlymą, ir jų struktūromis susijusioje veikloje dalyvaus suinteresuotosios valstybės narės ir susiję suinteresuotieji subjektai, pvz., infrastruktūros valdytojai ir naudotojai, kad būtų koordinuojama veikla, palaikomi ryšiai ir laikomasi skaidrumo principų. Be šių pasiūlymų reikės bent minimaliai suderinti nacionalines administracines procedūras siekiant sklandžiai užbaigti tarpvalstybines tinklų atkarpas.

Mokslinių tyrimų ir naujovių diegimo veikla turėtų apimti į technologijas nukreiptą veiklą[19], kai socioekonominių mokslinių tyrimų objektas yra rinkos principais grindžiamos priemonės ir pasiūlai įtakos turinčios priemonės (mokymas, viešasis pirkimas, standartizavimas, draudimas ir kt.), siekiant atlikus mokslinius tyrimus sparčiau praktiškai įdiegti naujovėmis grindžiamus sprendimus. Šiuo tikslu reikėtų plėtoti įvairiems interesams atstovaujančias platesnio masto partnerystes, priklausančias iniciatyvoms, kurios bus finansuojamos pagal įvairias ES finansines priemones, kad rinkai būtų padarytas didesnis poveikis ir būtų sukurtos sąlygos persilaužimui šioje srityje. Tokioms partnerystėms plėtoti tokias turėtų pakakti esamų iniciatyvų, kaip antai viešo ir privataus sektorių partnerystė „Efektyviai energiją naudojantys pastatai“, „Kultūrinis paveldas“, „Pažangieji miestai ir bendruomenės“ ir **reFINE** (moksliniai tyrimai būsimiems infrastruktūros tinklams Europoje). ES sanglaudos politiką plėtojant pagal nacionalines programas galima remti šių sričių mokslinius tyrimus ir inovacijas. Be to, šia politika ir toliau bus siekiama didinti MVĮ konkurencingumą, įskaitant IRT naudojimą jose. Pabrėžtina, kad parengus pažangiajai specializacijai skirtas inovacijų strategijas, kurias Komisija įvardijo kaip išankstinę naudojimosi struktūriniais fondais sąlygą kitu (2014–2020 m.) programavimo laikotarpiu, struktūrinių fondų parama galės būti panaudota tikslingiau ir bus lengviau rasti būdą, kaip strategiškai išnaudoti visų regionų pažangaus augimo potencialą[20].

Komisija:

- dėl 2014–2020 m. sanglaudos politikos pasiūlė didelę struktūrinių ir sanglaudos fondų dalį veiksmingai skirti investicijoms, skatinančioms pereiti prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos, siekiant efektyviai naudoti energiją ir atsinaujinančius energijos išteklius (pvz., renovuojant pastatus); Komisija toliau skatins šioje srityje naudotis atnaujinamaisiais fondais, kad bendras poveikis būtų didesnis;

---

[19] Jos turėtų aprėpti labai įvairias sritis, kaip antai naujos medžiagos, naudojimasis informacinėmis ir ryšių technologijomis (IRT), statybinių ir pastatų griovimo atliekų perdirbimas/regeneravimas, pastatų patogumas ir pan.

[20] http://ipts.jrc.ec.europa.eu/activities/research-and-innovation/s3platform.cfm.

- parengs bazinius statybos darbų reikalavimus, kuriuos turės atitikti transeuropinių tinklų projektų tarpvalstybinės atkarpos siekiant bent minimaliai techniškai suderinti nacionalinių leidimų išdavimo procesus;

- 2013 m. pavasarį surengs konferenciją dėl statybų sektoriaus inovacijų siekdama įvardyti technologines spragas visoje vertės grandinėje ir parengti šiai problemai spręsti skirtą veiksmų planą.

Valstybės narės raginamos:

- kartu su kitomis valstybės narėmis ir privačiu sektoriumi parengti suderintas bendras iniciatyvas, apimančias mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą, inovacijų srities viešąjį pirkimą, sertifikavimą, draudimą, tarpregioninius įmonių branduolius ir kt., kad ES ir regionų lygmeniu rinkoje būtų sparčiau įsisavinamos naujos žinios ir technologijos. ES rems šias iniciatyvas pagal programą „Horizontas 2020“ ir 2014–2020 m. įmonių ir MVĮ konkurencingumo programą (COSME), bus teikiamos ne tik tiesioginės subsidijos, bet ir siūlomos finansinės priemonės, kad MVĮ galėtų lengviau gauti finansavimą (akcinio kapitalo ir skolos forma). Nacionalinės ir regionų valdžios institucijos raginamos užtikrinti, kad įvairūs ES paramos šaltiniai, įskaitant Sanglaudos politikos fondus, jei atitinkamose veiksmų programose numatytos tokios priemonės, būtų naudojami veiksmingai ir būtų laikomasi papildomumo principo.

3.2. Geresnė statybų sektoriaus žmogiškųjų išteklių bazė

Šiuo metu statybos vietoje darbus vykdančioms bendrovėms itin trūksta kvalifikuotų darbuotojų, statybos produktų pramonei jų irgi trūksta, bet ne taip smarkiai. Be to, visos Europos švietimo ir mokymo sistemų centralizacijos arba decentralizacijos lygis labai skiriasi, tai pasakytina ir apie mokymo paslaugų struktūrą, socialinių partnerių vaidmenį, finansavimo struktūrą ir mokymo programų turinį.

Būtina geriau numatyti būsimus įgūdžių ir kvalifikacijos poreikius, siekiant pritraukti pakankamai studentų į atitinkamos statybos specializacijos studijas ir sudaryti sąlygas sukurti geresnę darbo aplinką ir geriau valdyti karjerą, kad statybos darbuotojai būtų judresni ir būtų plačiau teikiamos tarpvalstybinės paslaugos. Dar būtina atsižvelgti į tai, kokio poveikio turi šio sektoriaus senėjanti ES darbo jėga, darbuotojų sveikata ir saugos aspektai.

3.2.1. Trumpalaikės priemonės

Pagal programą „Pažangi energetika Europai“ vykdoma įgūdžių tobulinimo iniciatyva BUILD UP siekiama, kad profesinio švietimo ir mokymo sistema atitiktų įgūdžių ir kvalifikacijų poreikius, susijusius su energijos vartojimo efektyvumu ir atsinaujinančiais energijos ištekliais. Įgūdžių tobulinimo iniciatyva BUILD UP leis nustatyti nacionalinius kvalifikacijų srities veiksmų planus laikotarpiui iki 2020 m., parengti plačios apimties mokymo bei sertifikavimo programas ir nustatyti kvalifikacijų struktūrą, kad būtų atnaujintos dabartinės sistemos, susijusiais atvejais pasinaudojant paramos priemonėmis, kaip antai Europos socialinis fondas, Mokymosi visą gyvenimą programa ir ją pakeičianti programa „Erasmus visiems“. Taip darbo rinkoje atsirastų daugiau kvalifikuotų darbuotojų, kurių specializacija – darbas statybos vietoje, o pastatų savininkai drąsiau skirtų investicijas energijos vartojimo efektyvumui didinti.

Šia iniciatyva taip pat būtų galima vadovautis nustatant mokymo programas, mokymų planus arba numatant kvalifikacijų poreikius kitose su statyba ir tvariu vystymusi susijusiose srityse (pvz., statybos proceso industrializacijos, inovacinių arba netradicinių statybos produktų ir metodų naudojimo, IRT naudojimo pastatų valdymo sistemose ir kt.).

Komisija:

- įvertins įgūdžių tobulinimo iniciatyvą BUILD UP, konkrečiau – įvertins, ar tikslinga išplėsti pirmos iniciatyvos aprėptį, kad ji apimtų papildomas profesionalių statybininkų kategorijas arba kitus kvalifikacijų poreikius, susijusius su statybos procesu ir tvariu vystymusi.

Valstybės narės, statybos organizacijos ir švietimo institucijos raginamos:

- sutarti dėl kolektyvinių susitarimų, kad būtų skatinama įgyti naujų įgūdžių pagal įgūdžių tobulinimo iniciatyvą BUILD UP ar kitas panašias programas.

3.2.2. Vidutinės trukmės ir ilgalaikės priemonės

Statybų sektorius turėtų geriau sugebėti strategiškai įvardyti ir planuoti įgūdžių poreikius ir į juos atsižvelgti rengiant mokymo ir kvalifikacijos struktūros programas. Kai kuriose šalyse buvo sukurtos struktūros, skirtos nustatyti būsimus užimtumo ir įgūdžių poreikius, netiesiogiai susijusius su statybų sektoriumi. Vykdant Europos lygmens iniciatyvą ir plėtojant socialinį dialogą būtų sudarytos geresnės sąlygos keistis informacija apie šiuos poreikius, sektorius galėtų veiksmingiau naudoti išteklius ir statyti pastatus pagal tvarumo principą, o švietimo sistemos galėtų geriau patenkinti šiuos poreikius.

Tad Europos Komisija parems Europos socialinių partnerių vykdomą galimybių studiją dėl Europos sektorių įgūdžių ugdymo reikalų tarybos įsteigimo. Europos sektorių įgūdžių ugdymo reikalų tarybos – tai nacionalinių stebėjimo centrų tinklai, sektorių lygmeniu atliekantys darbo rinkos ir įgūdžių analizę; norėdamos pateikti rekomendacijas dėl kintančių įgūdžių poreikių ir padėties darbo rinkoje šios tarybos keičiasi informacija ir gerąja patirtimi, jų veiklai vadovauja sektorių atstovai, Europos socialiniai partneriai, o veikloje dalyvauja švietimo bei mokymo paslaugų teikėjai.

2012 m. Komisija taip pat atliks tyrimą dėl galimybės sukurti su tvaria statyba susijusių sektorių įgūdžių ugdymo sąjungas, vienijančias profesinio rengimo ir mokymo paslaugų teikėjus, bendroves ir kitus suinteresuotuosius subjektus, siekiant parengti tinkamas naujas mokymo programas bei kursus (ar atnaujinti jau esančius) ir surasti naujoviškų būdų, kaip profesinio rengimo ir mokymo paslaugų teikėjai galėtų pasiekti geresnių rezultatų.

Populiarinant ir naudojant ES tęstinio švietimo politikos priemones kvalifikuoti darbuotojai būtų raginami būti judesniais. Darbuotojų komandiravimo direktyvoje nustatytos aiškiai apibrėžtos pagrindinės darbo ir įdarbinimo sąlygos, užtikrinančios būtiniausią darbuotojų apsaugą, kurių priimančioje šalyje turi laikytis paslaugų teikėjas. Taip direktyva užtikrina tinkamą komandiruojamų darbuotojų apsaugos lygį. Siekiant neleisti piktnaudžiauti taisyklėmis ir jas apeiti bei išvengti „socialinio dempingo“, kai darbuotojus siunčiančios valstybės narės paslaugų teikėjai gali pasiūlyti paslaugas mažesne kaina nei vietiniai paslaugų teikėjai, nes taiko žemesnius nei vietiniai darbo jėgos standartus, reikėtų užtikrinti geresnį darbuotojų komandiravimo direktyvos įgyvendinimą, pvz., reikėtų plačiau informuoti apie galiojančias darbo sąlygas, kontrolės institucijos turėtų veiksmingiau bendradarbiauti

administracijos srityje ir keistis informacija, reikėtų veiksmingiau atlikti patikrinimus ir nustatyti solidariąją atsakomybę už komandiruojamų darbuotojų darbo užmokestį.

Galiausiai, dėl demografinių pokyčių sektoriui kyla dvejopo pobūdžio problema. Viena vertus, ES statybos bendrovės turėtų kurti strategijas, kurios padėtų rasti atsvarą mažėjančiam į šį sektorių ateinančių dirbti ES jaunuolių skaičiui ir dideliam ateinančiais metais į pensiją išeisiančių darbuotojų skaičiui; antra vertus, reikėtų gerinti darbo sąlygas, kad būtų užtikrinta ilgesnė tikėtina gyvenimo trukmė. Norint išspręsti šią dvejopo pobūdžio problemą reikia kurti patrauklesnę darbo aplinką ir ateityje daugiau dėmesio skirti sveikatos ir saugumo problemoms, kad dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar profesinių ligų darbuotojai neišteitų į pensiją anksčiau laiko.

Komisija:

- nuo 2012 m. skatins, vykdydama ES socialinį dialogą, iniciatyvas, kuriomis siekiama pritaikyti profesinio švietimo ir mokymo sistemas būsimiems įgūdžių ir kvalifikacijų poreikiams statybų sektoriuje (šios iniciatyvos gali būti susijusios ir su energijos vartojimo efektyvumu), nustatyti konkrečiose sektoriaus atšakose įgūdžiams keliamus svarbiausius reikalavimus ir sudaryti palankesnes kvalifikacijų abipusio pripažinimo sąlygas;

- rems Europos sektorių socialinius partnerius, priklausančius statybų pramonei, kad būtų įsteigta Europos sektorių įgūdžių ugdymo reikalų taryba, skirta statybų sektoriui;

- juos skatins rengti iniciatyvas tokiose srityse, kaip antai pastatų vartojamos energijos ir išteklių efektyvumas, sveikata ir sauga, kokybės standartai ir mokymas, įskaitant jaunų asmenų gamybinę praktiką. Šios iniciatyvos gali būti vykdomos kaip informavimo kampanijos bei mokymai ir, priklausomai nuo konkrečios šalies sąlygų, tai gali būti bendro fondų administravimo iniciatyvos;

- vykdydama Mokymosi visą gyvenimą programą atliks tyrimą dėl galimybės įsteigti su tvaria statyba susijusių sektorių įgūdžių ugdymo sąjungas, t. y. profesinio rengimo ir mokymo paslaugų teikėjų, bendrovių ir kitų suinteresuotųjų subjektų partnerystes, siekiant parengti tinkamas mokymo programas ar po profesinio rengimo ir mokymo įgyjamas kvalifikacijas bei surasti naujoviškų būdų, kaip profesinio rengimo ir mokymo srityje pasiekti geresnių rezultatų.

Valstybių narių, socialinių partnerių, statybos pramonės ir mokslo institucijų prašoma:

- skubiai imtis veiksmų, kad būtų priimta pasiūlyta nauja direktyva[21] dėl Direktyvos 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje įgyvendinimo;

- sukurti partnerystes, skirtas remti atitinkamas nacionalinio ir regioninio lygmens profesinio švietimo ir mokymo programas, kuriomis būtų patenkinti esami ir atsirandantys statybų sektoriaus poreikiai, pirmiausia siekiant didinti valdymo pajėgumus ir skatinti plačiau naudotis IRT;

- pradėti ir remti kampanijas, kuriomis siekiama, kad statybų sektorius taptų patrauklesnis talentingiems žmonėms.

3.3. Efektyvesnis išteklių naudojimas, didesnis aplinkosauginis veiksmingumas ir daugiau verslo galimybių

Efektyvaus išteklių naudojimo Europos plane[22] nurodyta, kokį didelį poveikį gamtiniams ištekliams, energetikai, aplikai ir klimato kaitai turi statybų sektorius. Labai pagerinus statybų veiklą ir statybos darbus per visą jų gyvavimo ciklą, būtų galima sukurti konkurencingą statybų sektorių ir efektyviai išteklius ir energiją vartojančių pastatų fondą, kuriam

[21] COM(2012) 131 final.
[22] COM(2011) 571 galutinis.

priklausantys nauji pastatai būtų beveik nulinės energijos pastatai, pastatyti iš medžiagų, gautų efektyviai naudojant išteklius.

Tobulėjanti statybų veikla ir statybos darbai atveria naujų verslo galimybių (taip pat ir mažosioms bei vidutinėms įmonėms), nes reikiami veiksmai gali priklausyti nuo vietos sąlygų ir gali pareikalauti individualių sprendimų. Kaip jau nurodyta Efektyvaus išteklių naudojimo Europos plane, 2013 m. Komisija pateiks komunikatą dėl tvarių pastatų, kuriame bus išsamiau apibrėžti ir paaiškinti efektyviai išteklius naudojančio sektoriaus rėmimo veiksmai.

Norint, kad tvarios statybos sąvoka būtų geriau suprantama ir plačiau naudojama, reikės parengti statybos produktams, procesams ir darbams skirtus suderintus rodiklius, kodeksus ir aplinkosauginio veiksmingumo vertinimo metodiką. Tai turėtų užtikrinti, kad aplinkosauginis veiksmingumas būtų nuosekliai interpretuojamas, kad tokia interpretacija būtų tarpusavyje pripažįstama ir kad tinkamai veiktų statybos produktų ir paslaugų vidaus rinka.

Komisija pasiūlys, kaip tarpusavyje pripažinti ar suderinti įvairius taikomus vertinimo metodus, kad jie būtų veiksmingesni ir labiau prieinami statybos bendrovėms, draudimo pramonei ir investuotojams. Ši iniciatyva bus plėtojama naudojantis jau veikiančiomis struktūromis, kaip antai CEN statybos tinklu, vadovais, pvz., JCR vadovu dėl gyvavimo ciklo koncepcijos ir analizės, ir Europos mokslinių tyrimų projektais, pvz., „SuperBuildings“ ir „Open House“.

Be to, šis darbas padės parengti dar sistemingesnį metodą, kaip vertinti iš valstybės paramos sistemų finansuojamų projektų tvarumo aspektus, įskaitant sąnaudų ir naudos analizei skirtus ES lygmens modelius. Planavimo ir perkančiosios organizacijos bandomuosius projektus, parengtus vykdant žaliąjį viešąjį pirkimą ir regioninę politiką, galėtų naudoti kaip priemones, skirtas esamiems pastatams renovuoti ir transporto infrastruktūrai modernizuoti.

Per viešąsias konsultacijas šios pramonės šakos suinteresuotieji subjektai pranešė, kad kai kuriuos statybos projektus gali būti sunkiau vykdyti dėl nacionalinio leidimų išdavimo proceso, pvz., projektas gali vėluoti dėl visuomenės pasipriešinimo, su nusavinimu susijusių problemų ir dėl būtinybės gauti kelis skirtingus leidimus, įskaitant aplinkosaugos leidimus. Tokie probleminiai klausimai buvo įvardyti atliekant tebevykstančią direktyvos dėl poveikio aplinkai įvertinimo[23] peržiūrą, kuria, be kitų dalykų, siekiama supaprastinti ir racionalizuoti esamas procedūras, todėl peržiūra šioje srityje turės teigiamo poveikio, nes poveikio aplinkai įvertinimas yra leidimo proceso dalis. Daugumą kliūčių sukelia įvairios nacionalinių teisės aktų nuostatos ir administracinės procedūros, reguliuojančios leidimų suteikimo procesą. Tai gali trukdyti kurti vienodas galimybes ir skleisti aplinkosaugos technologijas. Pripažįstama, kad šie teisės aktai dažnai reglamentuoja sritis, priklausančias išimtinei valstybių narių kompetencijai (pvz., nuosavybės klausimai), todėl Komisija skatins keistis informacija ir vadovautis geriausia praktika, pvz., skatins savanoriškai priimti elgesio kodeksus, aprėpiančius tokius klausimus, kaip antai leidimo suteikimo proceso trukmė ir etapai arba administracijų arbitražo proceso nustatymas.

Galiausiai, tikslas – pakartotinai naudoti, perdirbti ir (arba) regeneruoti 70 % statybinių ir pastatų griovimo atliekų, kurį, remiantis Pagrindų direktyvą dėl atliekų, reikia pasiekti iki 2020 m., suteikia verslui gerą galimybę praturtinti statybų sektoriaus vertės grandinę. Pramonės sektoriui būtų naudinga, jeigu būtų nustatytos geresnės ir aiškesnės atliekų

---

23 Direktyva 85/337/EEB, su pakeitimais, dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo.

apibrėžtys, būtų suderintos transportuojamų atliekų registracijos sąlygos ir taisyklės, reglamentuojančios statybos produktų savybes (susijusias su medžiagų naudojimu), patvarumą ir derėjimą su aplinka.

Komisija:

- pateiks iniciatyvas, kuriomis siekiama pagerinti aplinkosauginio veiksmingumo ir rizikos įvertinimo metodų abipusį pripažinimą, ypač atsižvelgiant į ES standartizacijos veiklą ir draudimo schemas;
- padės kurti visos ES lygmens gyvavimo ciklo ekonominės naudos modelį, kuris būtų naudojamas vykdant žaliąjį viešąjį pirkimą ir taikant tvaraus vystymosi principus, skirtus regioninei politikai;
- įvertins kliūtis, kylančias dėl nacionalinių teisės aktų, reglamentuojančių pagrindinių statybos projektų leidimo suteikimo procesą, siekdama įvardyti gerąją procedūrų supaprastinimo patirtį (pvz., elgesio kodeksai, susiję su leidimo suteikimo procesu, administracijų arbitražo procesu);
- parengs suderintas statybos produktų eksploatacinių savybių deklaravimo taisykles, atsižvelgiant į Statybos produktų reglamento nuostatas dėl tvaraus gamtinių išteklių naudojimo.

Valstybės narės raginamos:

- įvertinti įvairių statybų sektoriaus atšakų veiklos rezultatus konkurencingumo ir tvaraus vystymosi aspektais nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis.

3.4. Statybų vidaus rinkos stiprinimas

Daug statybų sektoriaus aspektų (pvz., produktai, darbai, profesinė kvalifikacija, darbuotojų sveikata ir sauga, poveikis aplinkai) yra gausiai reglamentuoti ir daugelio jų reglamentavimas priklauso valstybių narių kompetencijai. Siekiant užtikrinti, kad statybos produktų ir paslaugų vidaus rinka veiktų geriau, teisinė sistema turėtų būti kuo aiškesnė ir nuspėjamesnė, o administracinių išlaidų dydis turėtų atitikti siekiamus tikslus.

Tam reikės sistemingiau išanalizuoti įvairius reglamentavimo būdus ir administracines nuostatas dėl statybų sektoriaus srities ES teisės aktų įgyvendinimo. Ši analizė parodys, kaip Europos ir nacionaliniu lygiu tarpusavyje dera įvairūs ES teisės aktai ir ar reikia išsamesnio paaiškinimo ar papildomų priemonių, kad sumažėtų statybų vykdytojams tenkanti administracinė našta ir geriau veiktų statybų sektoriaus vidaus rinka. 2011–2012 m. atlikus tarpvalstybinių paslaugų veiksmingumo patikrą, buvo įvertintas įvairių ES teisės aktų, turinčių įtakos statybos bendrovių veiklai, tarpusavio poveikis; taip buvo įvardyti tam tikri netinkamo ES teisės aktų taikymo atvejai ir nustatyta, kokio reikia paaiškinimo ir kokių reikia imtis naujų priemonių. Ji leistų parengti rekomendacijas, kaip spartinti įvairių nacionalinio ir regioninio reglamentavimo būdų sutaptį.

Eurokodai galėtų paspartinti šį sutapties procesą. Tai yra projektavimo standartų ir pažangiausių praktikos kodeksų rinkinys, taikomas visoms pagrindinėms statybinėms medžiagoms, visoms pagrindinėms struktūrinės inžinerijos sritims ir įvairių tipų konstrukcijoms ir produktams. Tai lanksti priemonė, nes kiekviena šalis turi galimybę pritaikyti Eurokodus konkrečioms vietos sąlygoms ir rizikos vertinimui, susijusiam su

klimatu, seisminiu pavojumi, tradicijomis ir pan. Komisija, siekdama užtikrinti, kad pastatai būtų atsparūs nelaimėms, primygtinai ragina ES valstybes nares perimti Eurokodus kaip nacionalinius projektavimo kodeksus[24].

Įgyvendinti teisės aktus ir pritaikyti naujus rinkos sprendimus padėtų ir vykdoma komunikacijos ir sklaidos veikla, pvz., per įgūdžių tobulinimo iniciatyvos BUILD UP portalą[25].

Komisija:

- pradės tikrinti ES teisės aktų tinkamumą siekdama nustatyti atvejus, kai administracinė našta yra pernelyg didelė, priemonės dubliuojasi, jų trūksta, yra nenuoseklios ar pasenusios;
- suteiks prioritetą statybų sektoriui toliau dirbdama pagal Komunikatą dėl Paslaugų direktyvos įgyvendinimo „Partnerystė siekiant augimo paslaugų sektoriuje“[26];
- pateiks ataskaitą dėl Eurokodų įgyvendinimo valstybėse narėse vadovaujantis Komisijos rekomendacija 2003/887/EB; remiantis šios ataskaitos rezultatais, bus pasiūlyti veiksmai, leisiantys vykdant viešąjį pirkimą plačiau naudoti Eurokodus bei kitas priemones, pvz., nacionalinius rizikos vertinimo ir valdymo planus, arba prireikus užtikrinsiantys tokį naudojimą.

Valstybės narės raginamos:

- sukurti veiksmingas rinkos priežiūros priemones, susijusias su ES teisės aktų įgyvendinimu taikant Reglamentą 765/2008/EB.

3.5. Pasaulio mastu konkurencingesnės ES statybos bendrovės

Nuo 2006 m. vesdama tarptautines prekybos derybas ES vis labiau siekia, kad kiti prekybos partneriai prisiimtų plataus užmojo su leidimo patekti į rinką susijusius įsipareigojimus dėl prekybos paslaugomis ir viešojo pirkimo, ypač viešųjų darbų srityje. Vienas naujausių laimėjimų – galimybė ES ir Korėjos laisvosios prekybos susitarimui priklausantiems ES tiekėjams sudaryti Korėjos koncesines sutartis.

Specialūs Afrikos ir Lotynų Amerikos žemynų atstovus vienijantys tvarios statybos forumai galėtų skatinti reorganizuoti viešąjį pirkimą šiose rinkose, kad būtų laikomasi veiksmingumo kriterijų ir tvarumo bei ekonomiškumo principų.

ES ir Afrikos transporto infrastruktūros srities partnerystė[27] suteikia galimybių pagerinti tarpžemynines jungtis ir sukurti patikimesnę ir saugesnę transporto sistemą.

Be to, įvairios ES finansinės priemonės ir bendradarbiavimui skirti fondai galėtų padėti įgyvendinti infrastruktūros finansavimo priemones.

---

24 2003 m. gruodžio 11 d. Komisijos rekomendacija 2003/887/EB.
25 www.buildup.eu .
26 COM(2012) 261 galutinis.
27 COM(2009) 301 galutinis.

ES iniciatyva „Smulkusis verslas dideliame pasaulyje“ mažiems specializuotiems rangovams suteiks reikiamos informacijos, patarimų ir pagalbos, kad jiems būtų lengviau patekti į tarptautines rinkas ir surasti potencialių verslo partnerių. Europos regioninės plėtros fondas (ERPF) irgi padeda MVĮ kurti naujus verslo modelius, ypač siekiant išplėtoti verslą tarptautiniu mastu.

EN Eurokodais labai domisi ES nepriklausančios šalys, norinčios pakeisti ar atnaujinti nacionalinius standartus remdamosi techniškai pažangesniais kodeksais arba norinčios užmegzti prekybinius ryšius su ES ir ELPA valstybėmis narėmis. Plėtojant ES ir Rusijos reglamentavimo dialogą šioje srityje buvo padaryta didelė pažanga.

Komisija:

- pateikė teisės akto pasiūlymą[28], siekdama užtikrinti, kad būtų atvertos trečiųjų šalių viešojo pirkimo rinkos, o ES bendrovėms ir jų užsienio konkurentams būtų sukurtos vienodos sąlygos;
- toliau sieks, kad per prekybos derybas šalys partnerės prisiimtų plataus užmojo įsipareigojimus dėl leidimo patekti į rinką, susijusius su patekimu tiek į komercines, tie į viešojo pirkimo rinkas;
- palaikys ryšius su Europos investicijų banku, kad būtų plačiau naudojamos ES finansinės priemonės, kuriomis remiamos tarpžemyninės jungtys;
- teiks finansinę paramą, skirtą techniškai padėti mažiems specializuotiems rangovams išplėtoti veiklą tarptautiniu mastu;
- bendradarbiaus su trečiosiomis (ypač Afrikos ir Lotynų Amerikos) šalimis, taip pat plėtos ES ir Rusijos reglamentavimo dialogą, ES kaimynystės politiką ir Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių partnerystę dėl tvarios statybos viešojo pirkimo srityje, ypač skatinant šiuos partnerius pasinaudoti Eurokodais kaip statybos reglamentų įgyvendinimo priemone.

Valstybės narės raginamos:

- skubiai priimti siūlomą naują reglamentą[29] dėl trečiųjų šalių prekių ir paslaugų patekimo į ES viešojo pirkimo vidaus rinką ir procedūrų, kuriomis remiamos derybos dėl ES prekių ir paslaugų patekimo į trečiųjų šalių viešojo pirkimo rinkas.

4. VALDYMAS IR STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMAS

Prie šio komunikato pridedamas veiksmų planas, kuriame išdėstyti numatomi kiekvienos rekomendacijos rezultatai, apibrėžiamos Europos Komisijos, valstybių narių ir sektorių organizacijų kompetencijos sritys ir pateikiamas įgyvendinimo tvarkaraštis.

Norint įgyvendinti strategiją reikia supaprastinti ir suderinti daugelį ES, nacionaliniu ir sektorių lygmenimis vykdomų iniciatyvų, kad jų bendras poveikis būtų didesnis ir jis būtų

[28] COM(2012) 124 final.
[29] Ten pat.

maksimaliai padidintas trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu. Įgyvendinimas turėtų būti grindžiamas valdymo struktūra, kuri leistų tematiškai ir strategiškai koordinuoti ir stebėti šią veiklą, jis apimtų:

- aukšto lygio trišalį strateginį forumą (Komisija, valstybės narės, sektorių atstovai), kuris teiktų pastabas dėl statyboms įtakos turinčių ES iniciatyvų ir dėl strategijos įgyvendinimo, vėliau teiktų rekomendacijas, kaip reikėtų pakoreguoti strategiją arba kokias reikėtų pradėti naujas iniciatyvas;

- sukuriamos teminės grupės, sudarytos iš valstybių narių ir sektorių atstovų, jose daugiausia dėmesio skiriama konkretiems strategijos prioritetams, šios grupės turėtų palaikyti ryšius su esamais Europos tinklais ir projektų vykdytojais; grupes prižiūrės Komisijos tarnybos, atsakingos už konkrečias kiekvienai grupei priskirtas temas.

Ši struktūra leistų Europos Sąjungai pateikti strategines gaires, o valstybėms narėms imtis iniciatyvų pagal principą „iš apačios į viršų“, dalyvaujant statybų sektoriaus atšakų atstovams. Siekiant įveikti pasaulinio masto iššūkius, turi būti labiau bendradarbiaujama sektoriaus atšakų ir visos vertės grandinės lygmenimis.

5. IŠVADOS

Statybų sektoriaus konkurencingumas tapo nuolatiniu politikos prioritetu, nes sektoriaus indėlis į ES BVP ir užimtumo lygį yra didelis, be to, šis sektorius atlieka svarbų vaidmenį siekiant pagrindinių klimato, aplinkosaugos ir energetikos srities tikslų.

Šios finansų ir ekonomikos krizės metu ES klimato kaitos, energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimo politika (ypač nuolatinio skatinimo renovuoti pastatus politika) turėtų būti vertinama kaip galimybė atgaivinti statybų sektoriaus bendroves ir padidinti užimtumą.

Šiame komunikate nurodoma, kuriose srityse statybos bendrovės galėtų labiau plėtoti savo veiklą, pasinaudodamos esamomis politikos strategijomis ir priemonėmis. Jeigu šios ES strategijos būtų visiškai įgyvendintos, ilguoju laikotarpiu būtų daugiau investuojama į transeuropinius tinklus, mokslinius tyrimus ir inovacijas ir į tvirtesnę žmogiškųjų išteklių bazę, tokiu būdu statybų sektorius taptų konkurencingesnis tiek ES vidaus rinkoje, tiek ir tarptautinėse rinkose. Greta šių veiksmų tvarumo sumetimais reikėtų sukurti aiškią ir nuoseklią teisinę sistemą ir suderinti veiklos rezultatų vertinimo metodiką, kad statybos produktų ir paslaugų vidaus rinka galėtų tinkamai veikti.

Siūlomos strategijos sėkmė priklauso nuo valstybių narių ir statybų sektoriaus suinteresuotųjų subjektų ryžto įvairias lygmenimis:

- aukšto lygio trišalio strateginio forumo užduotis turėtų būti aiški – kritiškai įvertinti statybų sektoriaus veiklos rezultatus;
- valstybės narės ir statybų sektoriaus suinteresuotieji subjektai turėtų užtikrinti tinkamą ryšį su statybų srities nacionalinėmis ir sektorių programomis;
- valstybės narės ir statybų sektoriaus suinteresuotieji subjektai turėtų sudaryti palankesnes sąlygas, kad turima patirtis ir geroji praktika iš teminių grupių būtų perduota statybos bendrovėms, kurios ja galėtų pasinaudoti;

- vadovaujantis tam tikrais rodikliais reikėtų stebėti ir vertinti visas taikomas politikos priemones.

PRIEDAS. VEIKSMŲ PLANAS

Trumpojo laikotarpio veiksmai (2012–2014 m.), minimi komunikato 3.1.1 ir 3.2.1 skirsniuose

Veiksmai	**Rezultatai**	**Politikos sritys**	**Subjektas, kuriam tenka pagrindinė kompetencija**	**Numatomas laikotarpis**
Įvairių ES ir nacionalinių finansinių priemonių, kuriomis skatinama efektyviai vartoti energiją pastatuose, analizė	Europos Komisijos ataskaita ir rekomendacijos dėl finansinės paramos, skirtos efektyviai vartoti energiją pastatuose	Direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo/ 2011 m. efektyvaus energijos vartojimo veiksmų planas	Europos Komisija	Vykdomas – baigsis 2013 m.
Renovacijos projektams skirtos fiskalinės priemonės ir kreditų mechanizmai, proporcingi siekiamiems tvarumu grindžiamiems tikslams	Tarnybų darbinis dokumentas dėl valstybių narių įgyvendinamų priemonių, kuriomis didinamas energijos vartojimo efektyvumas (įskaitant statybų sektoriaus fiskalines	Direktyva 2006/32/EB dėl energijos galutinio vartojimo efektyvumo ir energetinių paslaugų/ Direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio	Europos Komisija	2012–2013 m.

	priemones ir kreditų mechanizmus), grindžiamas nacionaliniais efektyvaus energijos vartojimo veiksmų planais	naudingumo		
Bandomasis projektas dėl draudimo ir garantijų dėl eksploatacinių savybių	Preliminarios rekomendacijos dėl draudimo schemų, apimančių mažų statybos rangovų garantijas dėl eksploatacinių savybių	Naujas bandomasis projektas, kurį remia Europos Parlamentas (pradėtas 2012 m.)	Europos Komisija	2013 m.
Informacinė kampanija apie naują direktyvą dėl pavėluotų mokėjimų	Informuotumo apie rangovų teises dėl mokėjimo sąlygų didinimas	Direktyva 2011/7/ES	Europos Komisija	2012 m.
Bandomasis projektas, skirtas greitai ir veiksmingai užtikrinti, kad būtų patenkinti neįvykdyti skoliniai įsipareigojimai MVĮ, vykdančioms tarpvalstybinę veiklą	Informuotumo apie rangovų teises dėl mokėjimo sąlygų didinimas	Direktyva 2011/7/ES	Europos Komisija	2012–2013 m.
Įgūdžių tobulinimo iniciatyvos BUILD UP vertinimas siekiant išplėsti jos aprėptį, kad apimtų kitas profesionalių statybininkų kategorijas arba kitus kvalifikacijų poreikius	Vertinimo ataskaita	Programa „Pažangi	Europos Komisija	2013–2014 m.

		energetika Europai“		
Finansų inžinerijos priemonės ir paramos priemonės projektams vystyti, skirtos mažos apimties renovacijos projektams, pagal kuriuos suteikiamos sutartimi grindžiamos garantijos dėl pastatų eksploatacinių savybių	Valstybių narių ataskaita dėl finansinių priemonių ir mechanizmų įgyvendinimo	Struktūriniai fondai	Valstybės narės	2012–2014 m.
Priskirti įgūdžių tobulinimo iniciatyvos BUILD UP veiksmų planą prie 2014–2020 m. Europos socialinio fondo lėšomis finansuojamų prioritetų	Laipsniškas įgūdžių tobulinimo iniciatyvos BUILD UP veiksmų planų įgyvendinimas naudojantis ESF lėšomis	Energetikos politika Regioninė politika Užimtumo politika	Europos Komisija Valstybės narės	2012–2013 m.

Vidutinio ir ilgojo laikotarpio veiksmai (2014–2020 m.)

1. Investicijoms palankių sąlygų kūrimas, minimas komunikato 3.1.2 skirsnyje

Veiksmai	**Rezultatai**	**Politikos sritys**	**Subjektas, kuriam tenka kompetencija**	**Numatomas laikotarpis**
Minimaliai techniškai suderinti nacionalinių leidimų išdavimo procesą, susijusį su transeuropinių tinklų tarpvalstybinėmis atkarpomis	Bendrosios ES techninės specifikacijos	Transeuropiniai transporto tinklai	Europos Komisija	2014–2016 m.
Nustatyti technologijų spragas statybos sektoriaus vertės grandinėje ir parengti veiksmų planą šioms spragoms šalinti	Konferencija ir rekomendacijos dėl statybų srities inovacijų prioritetų	Inovacijų politika	Europos Komisija	2013 m.
Suderintos bendros valstybių narių ir privataus sektoriaus iniciatyvos, apimančios mokslinius tyrimus, inovacijas bei viešąjį pirkimą, sertifikavimą, draudimą, tarpregioninius įmonių branduolius ir kt., kad ES ir regionų lygmeniu rinkoje būtų sparčiau įsisavinamos naujos žinios ir technologijos	Projektai	„Horizontas 2020“ COSME ES sanglaudos politikos fondai	Valstybės narės	2014–2020 m.

2. Geresnė žmogiškųjų išteklių bazė, minima komunikato 3.2.2 skirsniuose

Veiksmai	**Rezultatai**	**Politikos sritys**	**Subjektas, kuriam tenka kompetencija**	**Numatomas laikotarpis**

ES socialinio dialogo iniciatyvos, kuriomis siekiama pritaikyti profesinio švietimo ir mokymo sistemas būsimiems kvalifikacijų poreikiams statybų sektoriuje, nustatyti konkrečiose sektoriaus atšakose įgūdžiams keliamus svarbiausius reikalavimus ir sudaryti palankesnes kvalifikacijų abipusio pripažinimo sąlygas	Tyrimas, skirtas parengti informacinę bazę	ES socialinis dialogas	Europos Komisija	2012–2014 m.
Įsteigti ES sektorių įgūdžių ugdymo reikalų tarybas, skirtas statybų sektoriui, kad būtų rengiamos iniciatyvos tokiose srityse, kaip antai pastatų vartojamos energijos efektyvumas, sveikata ir sauga, kokybės standartai, gamybinė praktika, bendras socialinių partnerių atliekamas fondų administravimas ir kt.	ES sektorių įgūdžių ugdymo reikalų taryba	ES socialinis dialogas	Europos Komisija	2013–2016 m.
Su tvaria statyba susijusi sektorių įgūdžių ugdymo sąjunga	Partnerystės, skirtos naujoviškai parengti atnaujintas mokymo programas ar užtikrinti po profesinio rengimo ir mokymo įgyjamas kvalifikacijas	„Nauji gebėjimai naujoms darbo vietoms“	Europos Komisija	2013–2016 m.
Skubiai imtis veiksmų, kad būtų priimta pasiūlyta nauja direktyva dėl Direktyvos 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje įgyvendinimo	Naujos ES direktyvos priėmimas	Direktyva 96/71/EB	Taryba ir Europos Parlamentas	2012–2014 m.
Partnerystės, skirtos nacionalinio ir regioninio lygmens profesinio švietimo ir mokymo programoms, kuriomis būtų patenkinti esami ir atsirandantys statybų sektoriaus poreikiai, ypač IRT srityje	Tikslinės profesinio rengimo ir mokymo srities partnerystės	Nacionalinė profesinio rengimo ir mokymo politika	Sektorių organizacijos	2013–2016 m.

Kampanijos, kuriomis siekiama, kad statybų sektorius taptų patrauklesnis talentingiems žmonėms	Informavimo kampanijos		Sektorių organizacijos	2012–2020 m.

3. Efektyvesnis išteklių naudojimas, didesnis aplinkosauginis veiksmingumas ir daugiau verslo galimybių, minima komunikato 3.3 skirsnyje

Veiksmai	**Rezultatai**	**Politikos sritys**	**Subjektas, kuriam tenka kompetencija**	**Numatomas laikotarpis**
Pastatų aplinkosauginio veiksmingumo vertinimo metodų abipusis pripažinimas[30]	ES pastatų aplinkosauginio vertinimo programa ir ES techninės specifikacijos	ES efektyvaus išteklių naudojimo politika ir ES standartizacijos politika	Europos Komisija	2014–2016 m.
Rizikos vertinimo metodų (turint omeny aplinkosauginį veiksmingumą) abipusis pripažinimas, ypač atsižvelgiant į ES standartizacijos veiklą ir draudimo schemas	ES techninės specifikacijos	ES standartizacijos politika	Europos Komisija	2014–2018 m.
ES lygmens gyvavimo ciklo sąnaudų įvertinimo metodika, skirta naudoti vykdant žaliąjį viešąjį pirkimą[31]	ES gairės dėl gyvavimo ciklo sąnaudų žaliojo viešojo pirkimo srityje	Žaliasis viešasis pirkimas	Europos Komisija	2014–2016 m.

[30] Veiksmas bus plačiau aptartas 2013 m. Komunikate dėl tvarių pastatų.
[31] Veiksmas bus plačiau aptartas 2013 m. Komunikate dėl tvarių pastatų.

Kitu programavimo laikotarpiu plačiau vykdyti žaliąjį viešąjį pirkimą regioninės politikos srityje[32]	Toliau propaguoti su statybomis susijusius žaliojo viešojo pirkimo kriterijus vykdant ES finansuojamus projektus	Regioninė politika	Europos Komisija	2014–2020 m.
Įvertinti kliūtis, kylančias dėl nacionalinių teisės aktų, reglamentuojančių pagrindinių statybos projektų leidimo suteikimo procesą	Praktinės išvados dėl Poveikio aplinkai vertinimo direktyvos peržiūros proceso Gairės dėl bendros svarbos energijos infrastruktūros projektų aplinkosauginio vertinimo procedūrų racionalizavimo	Aplinkosauginio vertinimo ir nacionalinės leidimų išdavimo procedūros	Europos Komisija	2013–2016 m.
Suderintos statybos produktų eksploatacinių savybių deklaravimo taisyklės, susijusios su tvariu išteklių naudojimu[33]	Suderintos ES taisyklės ir atnaujinti ES	ENTR/ statybos produktų reglamentas	Europos Komisija	2013–2018 m.

[32] Veiksmas bus plačiau aptartas 2013 m. Komunikate dėl tvarių pastatų.

	darnieji standartai			
Įvertinti statybų sektoriaus atšakų veiklos rezultatus konkurencingumo ir tvaraus vystymosi aspektais nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis	Ataskaitos	Nacionalinė statybų politika	Valstybės narės	

4. Statybų vidaus rinkos stiprinimas, minimas komunikato 3.4 skirsnyje

Veiksmai	**Rezultatai**	**Politikos sritys**	**Subjektas, kuriam tenka pagrindinė kompetencija**	**Numatomas laikotarpis**
ES teisės aktų tinkamumo tikrinimas siekdama nustatyti atvejus, kai administracinė našta yra pernelyg didelė, priemonės dubliuojasi, jų trūksta, yra nenuoseklios ar pasenusios	Vertinimo ataskaita ir rekomendacijos dėl ES teisės aktų	Pažangus reglamentavimas	Europos Komisija	2013–2015 m.
Eurokodų įgyvendinimo valstybėse narėse apžvalga ir pasiūlymai, skirti užtikrinti Eurokodų ir kitų priemonių, pvz., nacionalinių rizikos vertinimo ir valdymo planų, naudojimą vykdant viešąjį pirkimą	Ataskaita dėl kitų svarbiausių statinių projektavimo standartų ir galimas mandatas šios srities standartizacijos tikslais	EB rekomendacija dėl Eurokodų 2003/887/EB	Europos Komisija	2013–2014 m.

[33] Veiksmas bus plačiau aptartas 2013 m. Komunikate dėl tvarių pastatų.

Rinkos priežiūra, susijusi su ES teisės aktų įgyvendinimu	Mažiau skundų iš pramonės sektoriaus	Reglamentas 765/2008/EB	Valstybės narės	

5. ES statybos įmonių konkurencinės padėties pasaulyje skatinimas, minimas komunikato 3.5 skirsnyje

Veiksmai	**Rezultatai**	**Politikos sritys**	**Subjektas, kuriam tenka pagrindinė kompetencija**	**Numatomas laikotarpis**
Derybos dėl prekybos įsipareigojimų, susijusių su patekimu į trečiųjų šalių komercines ir viešojo pirkimo rinkas	Prekybos susitarimai, užtikrinantys statybos produktų ir paslaugų patekimą į rinką	ES prekybos politika	Europos Komisija	Vykdomas
Didinti galimybes plačiau naudoti ES finansines priemones, pvz., iš Europos investicijų banko, kuriomis remiamos tarpžemyninės jungtys	Tikslinė informacija apie ES finansinių priemonių naudojimą	Pvz., ES ir Afrikos transporto infrastruktūros srities partnerystė	Europos Komisija	2013–2016 m.
Finansinė parama, skirta suteikti techninę pagalbą mažiems specializuotiems rangovams išplėtoti veiklą tarptautiniu mastu	Techninė pagalba mažiems ES rangovams	Komunikatas „Smulkusis verslas dideliame pasaulyje“	Europos Komisija	2012–2015 m.

Bendradarbiauti su Afrika, Lotynų Amerika, Rusija ir Europos kaimynystės politikoje dalyvaujančiomis šalimis dėl tvarios statybos viešojo pirkimo srityje	Tarptautinis forumas	ES dialogas su užsienio šalimis ir reglamentavimo dialogas	Europos Komisija	2013–2015 m.
Skubiai priimti siūlomą naują reglamentą dėl trečiųjų šalių prekių ir paslaugų patekimo į ES viešojo pirkimo rinką ir procedūrų, kuriomis remiamos derybos dėl ES prekių ir paslaugų patekimo į trečiųjų šalių viešojo pirkimo rinkas	ES reglamento priėmimas	Pasiūlymas dėl reglamento dėl abipusių patekimo į rinką sąlygų	Valstybės narės	2012–2014 m.